

Finançament universitari suficient i equitatiu

El model no només és possible, sinó imprescindible si aspirem a respondre com a territori als reptes actuals

EVA
Alcón*

L'elaboració del pressupost de 2023 ha deixat al descobert les costures del finançament del sistema universitari valencià. Però, encara que sone paradoxal, aquesta situació pot transformar-se en l'oportunitat de comptar, ara sí, amb un pla pluriennal de finançament estable, amb criteris de repartiment dels fons actualitzats i ajustats al servei públic real que prestem les universitats, i garantir el futur de la Universitat Jaume I com a motor de progrés econòmic i social de la província de Castelló.

Aquesta és una reivindicació que fa temps venim fent des de la Universitat Jaume I. Una reivindicació que, a més, plantejem des del convenciment que un model de finançament suficient i equitatiu no només és possible, sinó imprescindible si aspirem a respondre com a territori als desafiaments socials, ambientals i econòmics que tenim al davant.

De fet, quan apel·lem a la suficiència financera i l'equitat en el repartiment de la subvenció ordinària que rebem de la Generalitat valenciana, la principal font de finançament de la Universitat, el que en realitat estem demanant és tenir la possibilitat de planificar de manera estratègica les nostres activitats docents, d'investigació, de transferència del coneixement i d'innovació per a ser l'instrument de transformació social pel qual va ser creada l'UJI l'any 91.

La ferramenta per a aconseguir-ho és, precisament, el pla pluriennal de finançament, que necessàriament ha de cobrir totes les despeses associades als serveis públics de docència, investigació i cultura prestats per les universitats. En aquests moments, la distribució de fons encara es calcula seguint els criteris definits en 2010. Això suposa que, en el cas de l'UJI, no es té en compte que en els últims dotze anys s'han desplegat, entre al-

tres, els estudis de Ciències de la Salut. Per això, consensuar uns criteris objectius, transparents i actualitzats és fonamental per a definir un repartiment suficient i equitatiu dels recursos. Només desd'aquestes premisses podrem contribuir, amb el dinamisme que ens caracteritza, al progrés de la societat a la qual servim.

Per això és una bona notícia que s'haja atès la nostra petició d'iniciar la negociació i reelaboració de la proposta del pla pluriennal de finançament sobre la base del treball tècnic de l'Institut Valencià d'Investigacions Econòmiques. Aquesta revisió, dirigida per la Conselleria d'Innovació, Universitats, Ciència i Societat Digital i que inclou els equips econòmics de les cinc universitats públiques valencianes, ens pot portar a l'aprovació del nou model de finançament de les universitats públiques valencianes. Si ho aconseguim, sense dubte, serà un èxit col·lectiu.

Per a l'UJI, les claus del nou sistema de finançament necessàriament han d'atendre, en primer lloc, el volum de servei públic d'educació superior que prestem (essencialment docència i investigació, però també la difusió del coneixement i la cultura). En segon lloc, que es considere la relació de la Universitat amb el territori en el qual està establida i el valor afegit que té per al seu desenvolupament. I, per últim, que en el mesurament dels resultats dels últims anys no es tinga en compte únicament el volum, sinó també altres aspectes com la qualitat i, especialment, la productivitat (resultats assolits en proporció als recursos rebuts).

A més a més, el nou model resulta necessari per a fer front als canvis legislatius que incorporen la Llei de la Ciència, la Tecnologia i la Innovació, o la Llei Orgànica del Siste-

ma Universitari (LOSU). En aquest sentit, necessitem també que el sistema de finançament permeta a les universitats incentivar l'excel·lència i que, progressivament, ens acostem a l'objectiu que la inversió en educació universitària arribe a l'1 % del PIB, segons contempla la LOSU.

Per aquests motius, des de l'UJI treballarem i defensarem la necessitat de comptar amb un nou model pluriennal de finançament universitari que atenga les necessitats de la institució. Ho farem amb fermesa, sense dubte, però també amb la mateixa lleialtat i responsabilitat institucional que hem demostrat en moments de crisi, com ara mateix, quan ens trobem enmig una conjuntura econòmica marcada per una inflació disparada i per uns costos energètics desorbitats que afecten no només els organismes públics i els sectors productius, sinó també, i de manera greu, l'economia de les famílies.

Aquesta pujada de despeses, a més de l'aplicació de compensacions salarials per normatives estatals i autonòmiques, han generat dificultats afegides a les universitats per a poder equilibrar el pressupost de 2023. Per això, gràcies al compromís de la Generalitat, a través de la Conselleria d'Hisenda, d'aportar 30 milions d'euros addicionals per al conjunt del sistema una vegada comence l'exercici econòmic de 2023, ens ha permès desbloquejar l'elaboració del pressupost de l'UJI, que portarem a aprovació del Consell Social, juntament amb el Pla d'Acció de Govern i el Pla propi d'inversions.

Tot i que és molt probable que els propers anys estiguen condicionats per un context econòmic complex que ens obligarà a prioritzar les despeses i a tenir capacitat d'adaptació, comptar amb un model de finançament suficient i equitatiu és el primer objectiu. A partir d'ací, exercirem la nostra responsabilitat planificant el futur i desplegant tot el potencial possible com a institució d'educació superior i generadora de coneixement. Perquè és així com l'UJI, des de fa més de 30 anys, contribueix a la millora de la societat. =

*Rectora de la Universitat Jaume I

Defensem un nou model pluriennal de finançament universitari que atenga les necessitats de la institució